

การจัดทำแผนที่และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) แหล่งศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสาน เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 ในพื้นที่ภาคอีสานตอนล่าง

The Mapping and Global Positioning (GPS) Management of the Sources of the Isan Cultures and Folklore in Music and Performing Arts for Preserving Tourism and Support Long Live Learning. Stage 2nd. Lower Isan Area.

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข*

สยาม จวงประโคน**

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสำรวจแหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ 2) เพื่อจัดทำแผนที่และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) และ 3) เพื่อสร้างฐานข้อมูลแหล่งศิลปวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ขอบเขตของการวิจัยคือพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ประเภทศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ศิลปปันทอม ลำ นักร้อง นักแสดง ช่างฝีมือ เนื้อหาแหล่งวัฒนธรรมประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา ประวัติ การศึกษา ที่อยู่ การเรียนรู้ การแสดงเผยแพร่ แผนที่ และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) และภาพถ่าย โดยการเชื่อมต่อกับกูเกิ้ลเพื่อเรียกแสดงแผนที่ใช้ API Code ที่ได้ลงทะเบียนไว้กับทางกูเกิ้ลด้วยชื่อโดเมน เนม นำข้อมูลเชิงบรรยายเข้าไปจัดเก็บในฐานข้อมูลโดยผ่าน UI ของระบบ สามารถเรียกดู ค้นหาข้อมูล สถานที่ ตามหมวดหมู่ ตำบล อำเภอ การเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสัมภาษณ์

* รองศาสตราจารย์ ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลการวิจัย พบว่า แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้มีจำนวน 64 แหล่ง ใน 5 จังหวัด คือ จังหวัดอุบลราชธานี 16 แหล่ง จังหวัดศรีสะเกษ 11 แหล่ง จังหวัดสุรินทร์ 15 แหล่ง จังหวัดบุรีรัมย์ 13 แหล่ง และจังหวัดนครราชสีมา 9 แหล่ง สำหรับฐานข้อมูลแหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีเพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนพัฒนาภายใต้ระบบ Google Maps API ซึ่งแยกหมวดหมู่สำหรับการสืบค้นไว้ 3 หมวดหลัก ๆ แยกตามจังหวัด ใช้โปรแกรม Web Browser เช่น Internet Explorer หรือ Fire Fox สืบค้นข้อมูลแผนที่ โดยพิมพ์ URL Address <http://culturemaps.musicstudy.info> สามารถสืบค้นแหล่งศิลปวัฒนธรรมที่ต้องการได้จากจุดเริ่มต้นไปยังแหล่งวัฒนธรรมที่ปรากฏในแผนที่ Google Maps โปรแกรมจะแสดงและบอกเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางอย่างละเอียด การเปลี่ยนรูปแบบการแสดงผลของแผนที่ใน Google Maps สามารถแสดงผลได้ 3 รูปแบบคือ แบบแผนที่ แบบดาวเทียม และแบบผสม และมีข้อมูลรายละเอียดในรูปแบบของข้อมูลเชิงพรรณนา และภาพประกอบ นอกจากนี้โปรแกรมฐานข้อมูลยังเพิ่มการสืบค้นด้วยคำสำคัญต่าง ๆ เช่น ชื่อ นามสกุล ชนิดของแหล่งวัฒนธรรมดนตรี สามารถทำให้เข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการได้อย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ

แผนที่ จีพีเอส แหล่งศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดนตรี ศิลปะการแสดง

Abstract

The objectives of this research were 1) To explore arts and cultural sources and local wisdom in the local Isan music and performing arts in the lower Isan of Thailand. 2) To make the maps and global positioning system (GPS) And 3) To create databases of arts and cultural sources for tourism administration and management with further lifelong learning for sustainable. The boundary of research was in 5 provinces including with Nakornrachasima, Buriram, Surin, Srisaket and Ubonratchatani. The type of arts and cultural and local wisdom including with Isan-singer as Morlum, singer, actor and Thai craftsman. The cultural resources compounded with historical, educational history, residence, learning, the show propagation, map, global positioning system(GPS) and pictures, which were linked with Google to display the maps. API code registered with Google by name domain was used. Descriptive information was stored in the database via UI of the system. Information about the

sources could be viewed and searched by categories, sub-districts and districts. The tools used for field data collection were interview and observation. The results were as follows.

There are 64 sources of the Isan Cultures and Folklore in Music and Performing Arts From 5 provinces compounded with 16 sources in Ubonratchatani, 11 sources in Sisaket, 15 sources in Surin, 13 sources in Buriram and 9 sources in Nakhonratchasima. The database was developed under Google Maps API system and categorized into three main groups for searching, according to the provinces. The data could be searched by Web Browser programs such as Internet Explorer or Fire Fox by typing URL Address <http://culturemaps.musicstudy.info>. The sources of arts and culture could be searched from their origins of the sources which appeared on Google Maps. This could be done by typing names of the roads, districts or provinces. The program would elaborately display the results and directions for traveling. The results could be displayed in three forms comprising the form of maps, the form of satellites and the mixed forms which provided descriptive information in details as well as pictures. In addition, the database program offered the searching process by keywords such as first names, last names, types of sources of culture, which enabled visitors to quickly reach their desired informatics data.

Keywords

Mapping, GPS, Isan Cultures, Music, Performing Arts.

ภูมิหลัง

ในปัจจุบัน ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เป็นระบบที่กำลังได้รับความสนใจมากขึ้นเนื่องจากเป็นระบบที่มีการนำเสนอข้อมูลในเชิงพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งของสถานที่ การค้นหาเส้นทาง หรือการบอกตำแหน่งของที่อยู่ด้วยระบบที่เรียกว่า “จีพีเอส” รวมถึงบ่งบอกรายละเอียดสภาพพื้นผิว สภาพอากาศ ล้วนแต่เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจในด้านต่างๆ ได้ (สารัตถ์ ชัตติยะ. 2551 : 1)

ความรู้ด้านดนตรีของชาวอีสานที่สืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนั้น จะต้องอาศัยผู้รู้ ผู้มีความชำนาญเป็นองค์ประกอบสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2532 : 28) โดยเฉพาะศิลปินชาวอีสาน เป็นผู้ถือกำเนิดขึ้นบนแผ่นดินอีสาน สืบสานและถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านดนตรีจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่งมาเนิ่นนานร้อยๆ ปี คีตกวีอีสานเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ทั่วภาคอีสาน บางท่านเป็นคนที่มีชื่อเสียง บางท่านเป็นคนที่ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก แต่ทุกท่าน

เหล่านี้ถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศไทย บุคคลเหล่านี้สมควรอย่างยิ่งที่จะได้รับการบันทึก เผยแพร่ประวัติและคุณงามความดี อีกทั้งยังเป็นการยกย่องเชิดชู และให้นานาประเทศได้เห็นการส่งเสริมทางภูมิปัญญาของชาติไทย

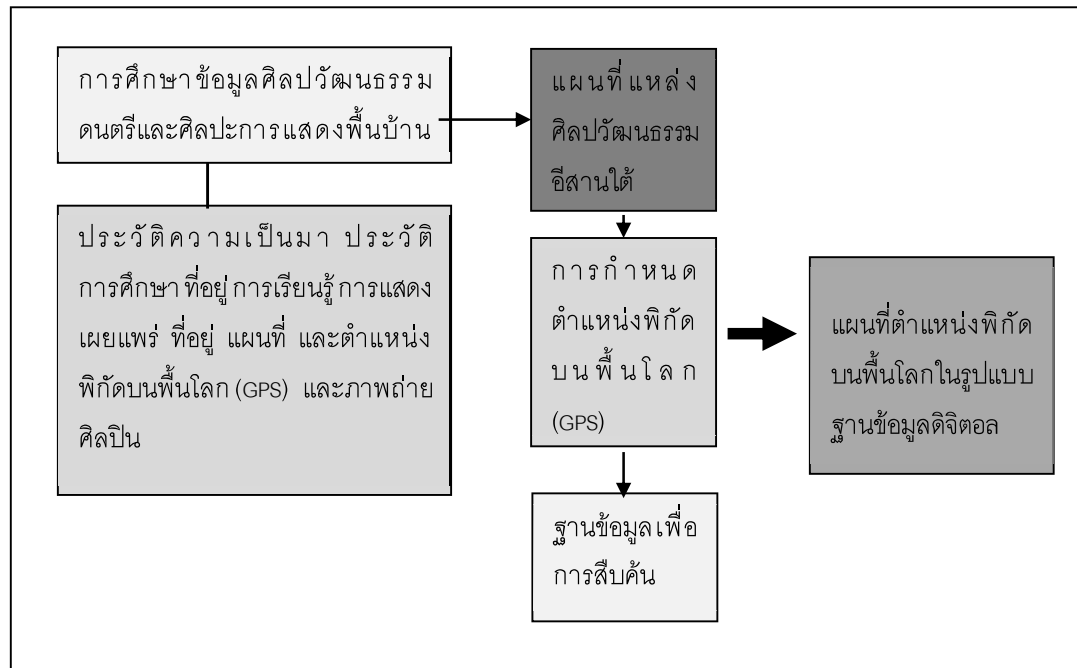
การกำหนดตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) ที่ตั้งของสถานที่อยู่อาศัยของภูมิปัญญาด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสาน เป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องศึกษาและดำเนินการ เพราะแหล่งวัฒนธรรมทางดนตรีเหล่านี้ จะเป็นตัวบ่งบอกถึงความเจริญของชุมชนได้อีกทางหนึ่ง และยังสามารถสื่อให้บุคคลภายนอกได้ทราบและสามารถเข้าถึงแหล่งวัฒนธรรมทางดนตรีเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย

ในปีงบประมาณ 2552 มหาวิทยาลัยได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “การจัดทำแผนที่และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสาน เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน” ซึ่งเป็นการวิจัยในระยะที่ 1 ในพื้นที่ภาคอีสาน 3 จังหวัด คือ มหาสารคาม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ซึ่งผลของการวิจัยทำให้ได้แผนที่วัฒนธรรมด้านดนตรีและข้อมูลที่ครบถ้วนที่สามารถสืบค้นและบอกพิกัดได้ แต่ด้วยการวิจัยในปีที่ผ่านมายังไม่ครอบคลุมพื้นที่ในภาคอีสาน คณะผู้วิจัยจึงเสนอจัดทำโครงการวิจัยต่อเนื่องเพื่อขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น เป็นระยะที่ 2 โดยเลือกพื้นที่ในเขตอีสานใต้ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ผลของการศึกษาในระยะที่ 2 นี้จะทำให้พื้นที่วัฒนธรรมทางดนตรีของภาคอีสานมีความครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าถึงแหล่งวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจแหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ (นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี)
2. เพื่อจัดทำแผนที่และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) ของแหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ (นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี)
3. เพื่อสร้างฐานข้อมูลแหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ (นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี) เพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดดำเนินการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการดำเนินงานวิจัย

ความสำคัญของการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติ และภูมิปัญญาดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานใต้ ได้รับการเก็บรวบรวมไว้เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า
2. ภูมิปัญญาชาวบ้านได้รับการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย เพื่อการเผยแพร่และสืบทอดอย่างถูกต้อง
3. แผนที่ข้อมูลสารสนเทศของแหล่งศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีและศิลปะการแสดง จะเป็นข้อมูลพื้นฐานของนักมานุษยวิทยา ในการที่จะเข้าศึกษาแหล่งวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสานใต้ในอนาคต
4. แผนที่ข้อมูลสารสนเทศสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อวางแผนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ 5 จังหวัด คือ นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี

2. ขอบเขตของประเภทศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ ศิลปินหมอลำ นักร้อง นักแสดง ช่างฝีมือ
3. ขอบเขตด้านเนื้อหาแหล่งวัฒนธรรมดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา ประวัติการศึกษา ที่อยู่ การเรียนรู้ การแสดงเผยแพร่ ที่อยู่ แผนที่ และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) และภาพถ่ายศิลปิน
4. ด้านข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์
  - 4.1 เชื่อมต่อกับกูเกิลเพื่อเรียกแสดงแผนที่
  - 4.2 ข้อมูลเชิงบรรยาย ประกอบด้วย ข้อมูลรายละเอียดสถานที่ และข้อมูลรูปภาพของสถานที่
5. ด้านการประมวลผลและการตรวจสอบ
  - 5.1 สามารถแสดงผลแผนที่ที่มีระดับการขยาย โดยใช้ API Code ที่ได้ลงทะเบียนไว้กับทางกูเกิลด้วยชื่อโดเมนเนม
  - 5.2 จัดทำฐานข้อมูลเชิงบรรยายด้าน ตำแหน่ง รายละเอียด สถานที่
  - 5.3 การนำข้อมูลเชิงบรรยายเข้าไปจัดเก็บในฐานข้อมูลโดยผ่าน UI ของระบบ
  - 5.4 สามารถเรียกดู ค้นหาข้อมูลสถานที่ ตามหมวดหมู่ ตำบล อำเภอ
6. ขอบเขตของระยะเวลา 1 ตุลาคม 2552 – 30 กันยายน 2553

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
  - 1.1 ข้อมูลเอกสาร ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ศึกษา จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของศิลปินช่างพื้นบ้านในเขตจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี และตำแหน่งที่ตั้งของชุมชน
  - 1.2 ข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์ผู้รู้ ศิลปิน และผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับศิลปินช่าง ชาวอีสาน โดยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อ นามสกุล และที่อยู่ของศิลปินช่าง
2. การจำแนกข้อมูล ข้อมูลที่สืบค้นได้ทั้งจากเอกสารและข้อมูลเชิงภาคสนาม โดยจำแนกตามจังหวัด 5 จังหวัด จำแนกประเภทศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกเนื้อหาแหล่งวัฒนธรรมดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานใต้ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา ประวัติการศึกษา ที่อยู่ การเรียนรู้ การแสดงเผยแพร่ ที่อยู่ แผนที่ และตำแหน่งพิกัดบนพื้นโลก (GPS) และภาพถ่ายศิลปิน
3. การเก็บข้อมูลภาคสนาม จัดเตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล เครื่องบันทึกเสียง กล้องวิดีโอ เครื่อง GPS เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณจะนำเสนอในรูปแบบจำนวนตัวเลข ตาราง ร้อยละ แผนภูมิ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพจะนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

5. การประมวลผลและการตรวจสอบ

5.1 สามารถแสดงผลแผนที่ที่มีระดับการขยาย โดยใช้ API Code ที่ได้ลงทะเบียนไว้กับทางกูเกิลด้วยชื่อโดเมนเนม

5.2 จัดทำฐานข้อมูลเชิงบรรยายด้าน ตำแหน่ง รายละเอียด สถานที่

5.3 การนำข้อมูลเชิงบรรยายเข้าไปจัดเก็บในฐานข้อมูลโดยผ่าน UI ของระบบ

5.4 สามารถเรียกดู ค้นหาข้อมูลสถานที่ ตามตำบล อำเภอ และจังหวัด

5.5 สามารถค้นหาเส้นทางในการเข้าถึงสถานที่แหล่งวัฒนธรรมนั้นๆ ได้

6. วิธีการสร้างแผนที่แหล่งวัฒนธรรมทางดนตรี

6.1 ดำเนินการสืบค้นแผนที่ที่แสดงพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ในเขต 5 จังหวัด จากแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

6.2 นำข้อมูลจากที่สืบค้นได้จากภาคสนาม มากำหนดตำแหน่งลงบนแผนที่ และกำหนดตำแหน่งบนแผนที่ตามกรอบเนื้อหาการวิจัย

6.3 จำแนกแผนที่แหล่งวัฒนธรรมทางดนตรีพื้นบ้านอีสานเป็น 3 ระดับ คือ แผนที่แสดงตำแหน่งระดับทั้งภาค แผนที่แสดงตำแหน่งระดับจังหวัด และแผนที่แสดงตำแหน่งระดับอำเภอ

6.4 นำข้อมูลแผนที่ที่แสดงตำแหน่งแล้ว นำไปสแกนเพื่อเก็บข้อมูลลงบนคอมพิวเตอร์

6.5 ตกแต่งภาพแผนที่ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น คำอธิบาย สัญลักษณ์ ความคมชัด สี เส้นเงา เป็นต้น

6.6 จัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบของซีดีรอม ที่มีเนื้อหาประกอบด้วย ภาพแผนที่ ตำแหน่งพิกัด GPS ข้อมูลเนื้อหาสาระัตถะ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว

7. การออกแบบระบบ

7.1 ศึกษาความต้องการของระบบ

7.2 วิเคราะห์ระบบงาน

7.3 ออกแบบฐานข้อมูล

7.4 ออกแบบระบบงาน

7.5 เขียนโปรแกรมและทดสอบโปรแกรม

7.6 ทดสอบการใช้งานระบบงาน

8. จัดทำเอกสารประกอบการใช้งานและอธิบายระบบงาน

สรุปผลการวิจัย

1. แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ พบว่า มีแหล่งวัฒนธรรมทางดนตรีในอีสานใต้ ทั้งหมด 5 จังหวัด คือ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา สามารถแยกออกประเภทได้ดังนี้คือ จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน 16 แหล่ง จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 11 แหล่ง จังหวัดสุรินทร์ มีจำนวน 15 แหล่ง จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 13 แหล่ง และจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 9 แหล่ง

1.1 แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ จังหวัดอุบลราชธานี มีอยู่ 5 ประเภท ประกอบด้วย นักร้องลูกทุ่งหมอลำ จำนวน 7 แหล่ง หมอลำ จำนวน 4 แหล่ง นักแต่งเพลง จำนวน 3 แหล่ง นักแต่งกลอนลำ จำนวน 1 แหล่ง นักดนตรี จำนวน 1 แหล่ง

1.2 แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ จังหวัดศรีสะเกษ มีอยู่ 6 ประเภท ประกอบด้วย นักดนตรี จำนวน 4 แหล่ง หมอลำ จำนวน 3 แหล่ง นักแต่งเพลง จำนวน 1 แหล่ง นักแสดง จำนวน 1 แหล่ง ช่างทำเครื่องดนตรี จำนวน 1 แหล่ง นักร้องลูกทุ่งหมอลำ จำนวน 1 แหล่ง

1.3 แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ จังหวัดสุรินทร์ มีอยู่ 3 ประเภท ประกอบด้วย นักดนตรี จำนวน 10 แหล่ง นักร้อง จำนวน 3 แหล่ง นักร้องลูกทุ่งหมอลำ จำนวน 2 แหล่ง

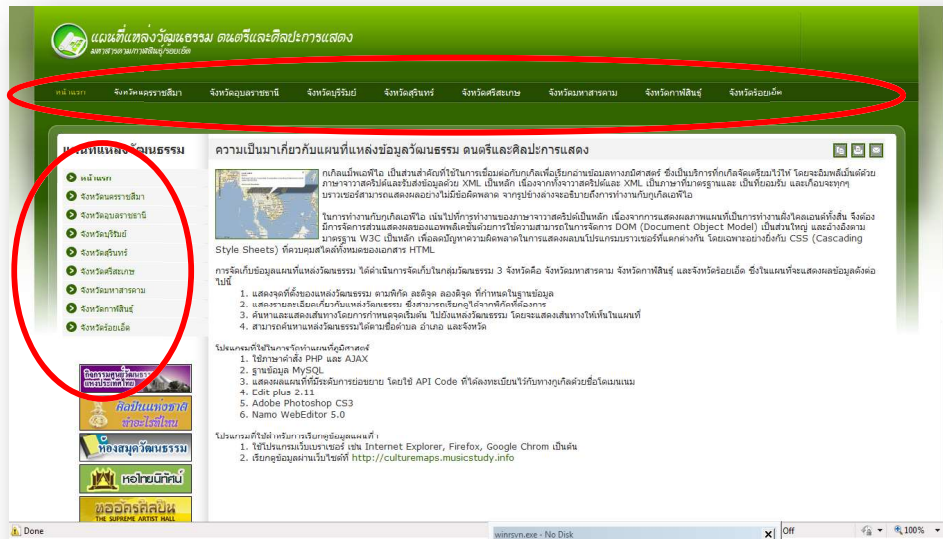
1.4 แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ จังหวัดบุรีรัมย์ มีอยู่ 2 ประเภท ประกอบด้วย นักดนตรี จำนวน 7 แหล่ง หมอลำ จำนวน 6 แหล่ง

1.5 แหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทางด้านดนตรีและศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานในอีสานใต้ จังหวัดนครราชสีมา มีอยู่ 2 ประเภท ประกอบด้วย นักร้องเพลงพื้นบ้าน จำนวน 8 แหล่ง นักร้องลูกทุ่ง จำนวน 1 แหล่ง

2.ฐานข้อมูลแหล่งศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีเพื่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน พัฒนาภายใต้ระบบ Google Maps API ซึ่งแยกหมวดหมู่สำหรับการสืบค้นได้ 3 หมวดหลักๆ คือ แยกเป็นจังหวัด 5 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นข้อมูลได้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

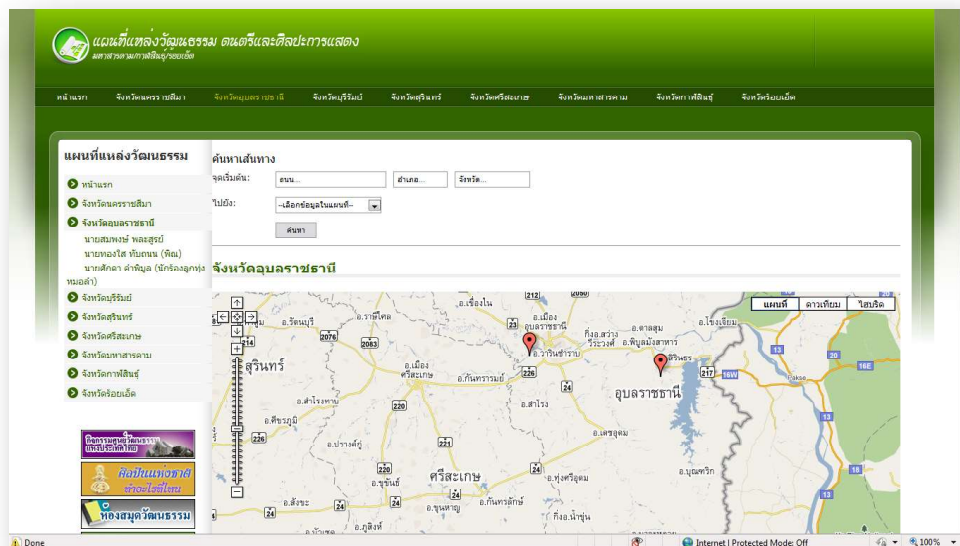
1. เปิดโปรแกรม Web Browser เช่น Internet Explorer หรือ Fire Fox
2. พิมพ์ URL Address <http://culturemaps.musicstudy.info>

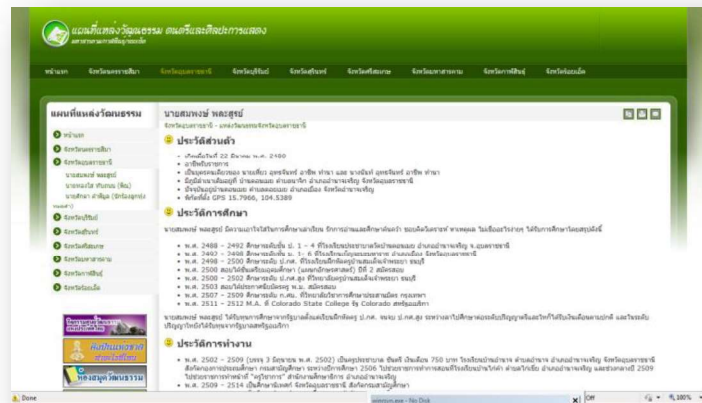
ภาพประกอบ 2 แสดงหน้าจอแรกของเว็บไซต์

3. เมื่อเข้าสู่หน้าจอแรกของเว็บไซต์แล้ว สามารถสืบค้นข้อมูลโดยคลิกที่ชื่อหมวดหมู่ ซึ่งจะแบ่งตามกลุ่มจังหวัดในเมนูทางด้านซ้ายมือ และเมนูด้านบน

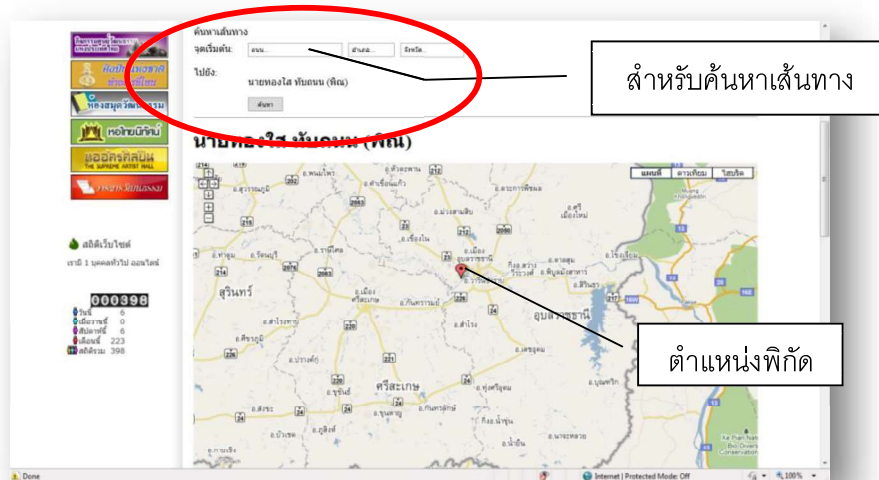
ภาพประกอบ 3 แสดงหน้าจอเมนูแหล่งวัฒนธรรม

4. สืบค้นข้อมูลในแต่ละแหล่ง โดยการคลิกที่ชื่อศิลปินที่ปรากฏ หรือพิมพ์ชื่อศิลปินในช่องค้นหา

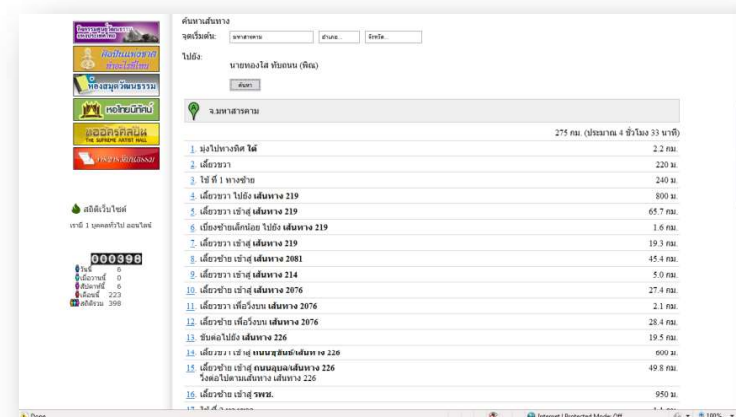

ภาพประกอบ 4 แสดงหน้าจอรายละเอียดของศิลปิน

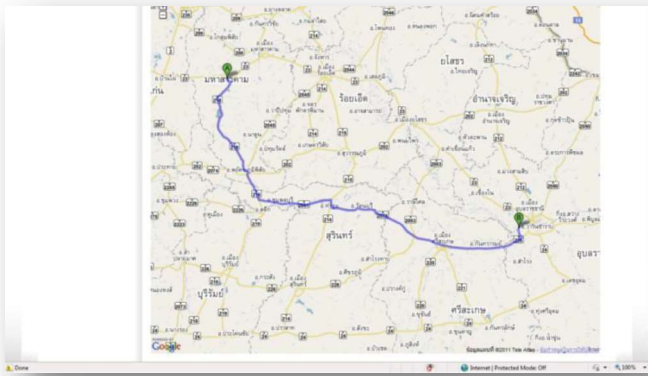
5. การค้นหาเส้นทางสำหรับเดินทางไปยังแหล่งศิลปวัฒนธรรมที่ต้องการ สามารถสืบค้นได้จากจุดเริ่มต้น ไปยังแหล่งวัฒนธรรมที่ปรากฏในแผนที่ Google Maps โดยการพิมพ์ชื่อถนนอำเภอ หรือ จังหวัด จากนั้นคลิกปุ่มค้นหา ซึ่งโปรแกรมจะแสดง และบอกเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางอย่างละเอียด

ภาพประกอบ 5 แสดงหน้าจอพิกัดในแผนที่ Google Maps และการค้นหาเส้นทาง

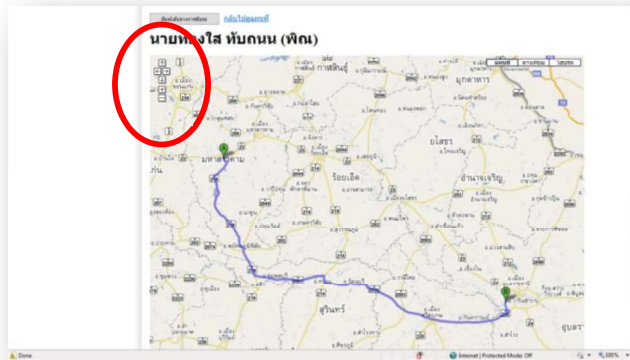
ภาพประกอบ 6 แสดงเส้นทางสำหรับการเดินทางไปยังแหล่งข้อมูลเป็นกิโลเมตร

ภาพประกอบ 7 แสดงเส้นทางสำหรับการเดินทางไปยังแหล่งข้อมูลเป็นเส้นทางในแผนที่ Google Maps

6. การย่อ-ขยายมุมมองของแผนที่ สามารถทำได้ 2 วิธีด้วยกัน คือ

6.1 ขยายแผนที่โดยการคลิกที่ปุ่มเครื่องหมาย + และย่อแผนที่โดยการคลิกที่ปุ่มเครื่องหมาย -

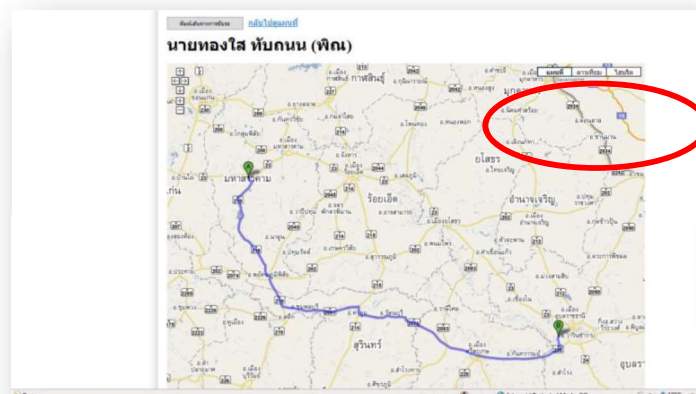

ภาพประกอบ 8 แสดงปุ่มสำหรับย่อ-ขยายขนาดแผนที่

6.2 ย่อ-ขยายแผนที่โดยการดับเบิลคลิกที่เมาส์ลงบนแผนที่ Google Maps ขยายแผนที่โดยการดับเบิลคลิกเมาส์ปุ่มซ้าย และย่อแผนที่ โดยการดับเบิลคลิกเมาส์ปุ่มขวา

7. การย้ายมุมมองของแผนที่ใน Google Maps ได้ 2 วิธีคือ

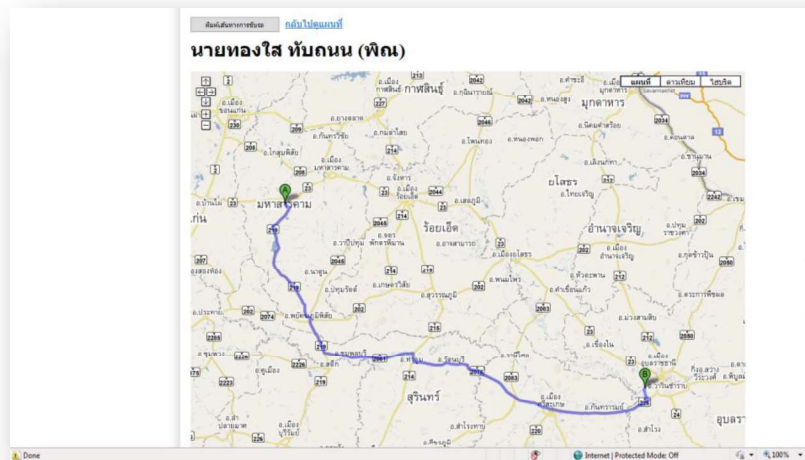
7.1 คลิกที่ปุ่ม ลูกศรที่ปรากฏบนแผนที่

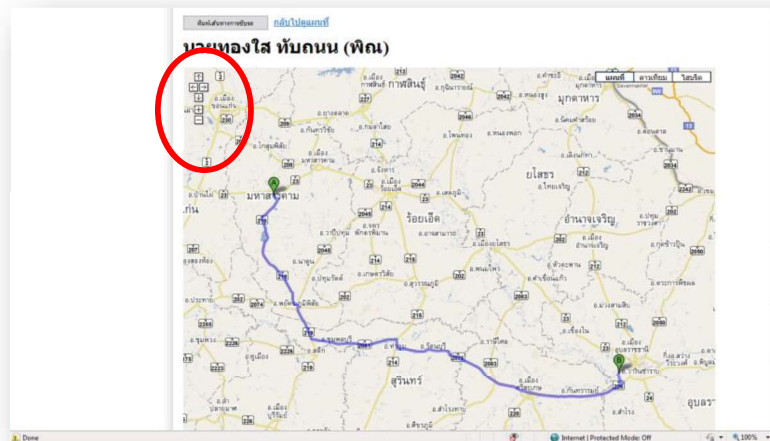
ภาพประกอบ 9 แสดงปุ่มสำหรับการย้ายมุมมองของแผนที่ใน Google Maps

7.2 ย้ายมุมมองของแผนที่ โดยการคลิกเมาส์ปุ่มซ้ายค้างไว้ แล้วเลื่อนแผนที่ได้ตามต้องการ

8. การเปลี่ยนรูปแบบการแสดงผลของแผนที่ใน Google Maps สามารถแสดงผลได้ 3 รูปแบบคือ แบบแผนที่ แบบดาวเทียม และแบบผสม ทำได้โดยการเลือกกดปุ่มที่จะให้แสดงผล ด้านบนขวามือของจอภาพ

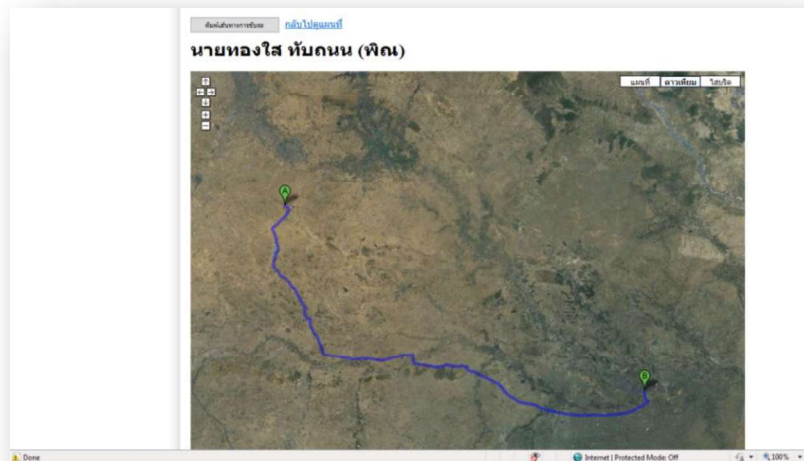

ภาพประกอบ 10 แสดงปุ่มสำหรับการเปลี่ยนรูปแบบการแสดงผล

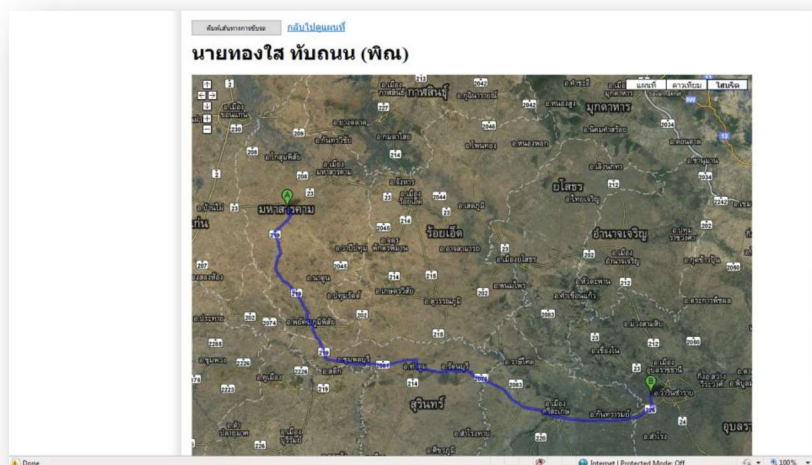

ภาพประกอบ 11 แสดงแผนที่ในรูปแบบ “แผนที่”

ภาพประกอบ 12 แสดงแผนที่ในรูปแบบ “ดาวเทียม”

ภาพประกอบ 13 แสดงแผนที่ในรูปแบบ “แบบผสม”

เอกสารอ้างอิง

- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2526). **ดนตรีพื้นบ้านอีสาน**. มหาสารคาม : ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ทิงค์เน็ต. (2546). MapMagic. **ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)**. (ซีดี).
- พรพิมล ศุภสิทธิ์. (2533). **แหล่งสนเทศทางวัฒนธรรม**. ที่ระลึกส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย ครั้งที่ 13. หน้า 23-27. มหาสารคาม : โรงพิมพ์อภิชาติ.
- ศักดิ์ระพี สีมาวาน. (2528, กุมภาพันธ์). ช่างสิบ แก่แสง ผู้สร้างสรรค์เครื่องดนตรีพื้นบ้านแห่งบ้านนาบัว กันทรลักษณ์. **ศิลปวัฒนธรรม**. 23(12) : 140-143.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2528). **เชิดชูเกียรติศิลปินพื้นบ้านดีเด่น**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2530). **ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ.2529**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.

วรเดช จันทรศร และสมบัติ อยู่เมือง . (2545). ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการบริหารภาครัฐ.

วรพจน์ พรหมสัตยพรต. (กรกฎาคม – สิงหาคม 2546). “GIS กับงานสุขภาพ.” **หมออนามัย**. 13(1) : 28-32.

สรวิศ ใจกลินดาว. (2542). **ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: หลักการเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

สุเพชร จิระจกุล. (2544). **เรียนรู้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้วย PC AREVIEW**.

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) <http://www.gistda.or.th>

สารสนเทศภูมิศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ <http://www.moe.go.th/webbpp/Achi2545/>

[GAT2545/AchievePage.htm](http://www.moe.go.th/webbpp/Achi2545/GAT2545/AchievePage.htm)

อภิศักดิ์ โสมอินทร์. (2533). **ภูมิศาสตร์อีสาน**. มหาสารคาม : คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. **เอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัยและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมเพื่อใช้ปฏิบัติการในโครงการอีสานเขียว**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

Malm William P. (1967). **Music Cultures of the Pacific, the North East, and Asia**.

Englewood Cliffs. New Jersey : Practice-Hall Inc.,.

Terry E. Miller. (1977). **Kaen playing and mawlum singing in northeast thailand**.

America : Indiana University.

<http://www.gisthai.org/>

<http://www.geocities.com/sup2822911/agis.html>

<http://www.gis.com/whatisgis/index.html>

http://ipcu.moph.go.th/knowhow/myth_gis.html

<http://www.geocities.com/sup2822911/agis.html>